

Henkilötietojen käsittely poliisitoimessa (HE 242/2018 vp)

erityisasiantuntija Suvi Pato-Oja, 10.1.2019

Tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

- **Tavoitteet**

- poliisin henkilötietojen käsittelyä koskeva lainsäädäntö vastaa EU:n tietosuojalainsäädännön vaatimuksia
- laissa huomioidaan rikostorjunnan tarpeet ja poliisin toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset
- lain rakennetta selkeytetään ja yksinkertaistaan

- **Keskeiset ehdotukset**

- lain rakenne ja käsittelytarkoituksiin perustuva henkilötietojen käsittely
- henkilötietojen käsittely rikosten ennalta estämiseksi ja paljastamiseksi
- henkilötietojen käsittely muuhun kuin alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen
- suojelupoliisin henkilötietojen käsittely

Suhde tietosuojaan yleislainsäädäntöön

- **Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus (EU) 2016/679**
 - tietosuoja laki 1050/2018
- **Rikosasioiden tietosuoja laki 1054/2018**
 - rikosasioiden tietosuojadirektiivi (EU) 2016/680
 - kansallisen turvallisuuden ylläpitämiseen liittyvät tehtävät
- **Yleislainsäädäntö sisältää säännökset mm.**
 - henkilötietojen käsittelyn yleisistä periaatteista
 - rekisterinpitäjän velvollisuuksista ja rekisteröidyn oikeuksista
 - tietoturvallisuudesta
 - henkilötietojen käsittelyn valvonnasta
 - lainvastaisen henkilötietojen käsittelyn seuraamuksista.

Lain rakenne ja sisältö

- **Yleiset säännökset (1 luku)**
 - soveltamisala
 - suhde muuhun lainsäädäntöön
 - määritelmät
- **Henkilötietojen käsittely (2 luku)**
 - käsittelytarkoitukset, henkilöryhmät ja tietosisältö
- **Oikeus tietojen saamiseen (3 luku)**
 - tiedonsaanti teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai tietojoukkona
- **Henkilötietojen luovuttaminen (4 luku)**
 - tietojen luovuttaminen muuten kuin yksittäistapauksissa
 - tietojen luovuttaminen ulkomaille
- **Henkilötietojen poistaminen ja arkistointi (5 luku)**
 - tietojen säilytysajat
 - virheellisen tiedon säilyttäminen
- **Rekisteröidyn oikeudet (6 luku)**
 - rekisteröidyn tarkastusoikeuden toteuttaminen
 - rekisteröidyn oikeuksien rajoitukset
- **Suojelupoliisin henkilötietojen käsittely (7 luku)**
 - suojelupoliisin tehtävien suorittamiseksi tarpeellisten henkilötietojen käsittely
- **Erinäiset säännökset (8 luku)**
 - rekisterinpitäjä
 - voimaantulo

Käsittelytarkoituksiin perustuva sääntely

- ~~Valtakunnalliset tietojärjestelmät ja muut poliisin henkilörekisterit~~

- ➡ poliisin lakisääteisiin tehtäviin sidotut käsittelytarkoitukset
- ➡ käsiteltävät henkilöryhmät
- ➡ käsiteltävä tietosisältö (perustiedot ja asiakohtaiset tietoluokat)

- **Henkilötietojen käsittely (2 luku)**

- henkilön perustiedot (4 §)
- tutkinta- ja valvontatehtävät (5-6 §)
- rikosten ennalta estäminen ja paljastaminen (7-8 §)
- tietolähdetiedot (9 §)
- DNA-näytteiden laadun varmistaminen (10 §)
- poliisin muut lakisääteiset tehtävät (11-12 §)
- henkilötietojen käsittely muuhun kuin alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen (13-15 §)

Tietojen merkityksellisuuden arviointi

Henkilötietojen käsittely rikosten ennalta estämiseksi ja paljastamiseksi (7-8 §)

- **Korvaa voimassa olevan lain mukaiset**

- epäiltyjen tietojärjestelmän
- rikosten ennalta estämiseksi ja paljastamiseksi perustetut tilapäiset rikosanalyysirekisterit
- poliisiasian tietojärjestelmän havaintotiedot

- **Tavoitteet**

- tietojen valtakunnallinen käsittely
- tehtävälähtöinen rikosanalyysi (järjestäytynyt rikollisuus / rikollisryhmät)
- laaja henkilötietojen käsittely: rikolliseen toimintaan kytkeytyvät henkilöt
- välttämätön henkilötietojen käsittely: uhrit, asianomistajat, ilmoittajat, todistajat
- tietojen käsittelyn tehokas ohjaus ja valvonta, tietojen suojaaminen

Henkilötietojen käsittely muuhun kuin alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen (13-15 §)

- **Henkilötietojen käsittely muuhun kuin niiden alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen (13 §)**
 - rikoksen ennalta estäminen tai paljastaminen
 - etsintäkuulutetun tavoittaminen
 - tietojen käyttö syyttömyyttä tukevana selvityksenä
 - hengelle, terveydelle tai vapaudelle aiheutuvan merkittävän vaaran taikka huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estäminen
 - poliisin toiminnan suuntaaminen
 - analyysitoiminta
- **Erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien tietojen käsittely muuhun kuin niiden alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen (14 §)**
 - ulkomaalaislain 131 §:n mukaisten biometristen tietojen rajoitettu käyttö rikostorjunnassa
- **Henkilötietojen käsittely lupaharkinnassa ja –valvonnassa (15 §)**
 - rikosten ennalta estämiseen ja paljastamiseen liittyvien tietojen käyttö lupahallinnollisessa päätöksenteossa (KRP:n ilmoitusmenettely)

